

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Департамент охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації**

МАТЕРІАЛИ
**VII Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю
«Полтавські дні громадського
здоров'я»
26 травня 2023 року**

**ПОЛТАВА
2023**

УДК 614-027.555(075)

**Редакційна колегія: Ждан В. М., Лисак В. П., Голованова І. А.,
Ляхова Н.О., Бєлікова І. В., Краснова О. І.**

«Полтавські дні громадського здоров'я»: VII Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю. (2023; Полтава).

Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Полтавські дні громадського здоров'я», 26 травня 2023 року. [Текст] / ПДМУ; [ред.кол.: В. М. Ждан, В. П., Лисак, І. А., Голованова та ін.]. – Полтава, 2023. – 133 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Полтавські дні громадського здоров'я» містять в собі наукові праці з питань організаційних, правових, клінічних аспектів діяльності системи громадського здоров'я та системи охорони здоров'я в Україні в мирний час та під час військового стану, роботі фахівців різних спеціальностей, питанням покращення організації системи громадського здоров'я та галузі охорони здоров'я та оптимізації роботи лікувальних закладів у період реформування

УДК 614-027.555(075)

©Полтавський державний медичний університет, 2023

ВІЙСЬКОВО-ЛІКАРСЬКА ЕКСПЕРТИЗА В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ВИМОГИ СЬОГОДЕННЯ

Голованова І. А., Лунін Д. С., Комар А. В., Ляхова Н. О., Белікова І. В.

Полтавський державний медичний університет, Полтава, Україна

Триває повномасштабна війна і щодня зростає кількість поранених, яким необхідно здійснювати військово-лікарську експертизу. У зв'язку з цим суттєво зросло і навантаження на працівників військово-лікарських комісій (ВЛК).

МОЗ активно долучається до того, щоби допомогти розв'язати цю проблему і забезпечити нашим захисникам, що отримали поранення, зручні умови проходження ВЛК.

Уряд ухвалив важливе рішення про впровадження нового пакету «Медичний огляд осіб, який організовується територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки» у межах Програми медичних гарантій. Цей пакет має на меті забезпечити оплату медоглядів командами лікарів у цивільних медзакладах для оцінювання придатності до військової служби.

Кількість та перелік цивільних медзакладів, на базі яких функціонуватимуть позаштатні ВЛК при центрах комплектування та соціальної підтримки, визначає керівництво військових адміністрацій з урахуванням поточного навантаження. Своєю чергою, Національна служба здоров'я укладає договори з цими закладами та забезпечує оплату наданих послуг.

Загалом очікується, що в межах пакету буде законтрактовано близько 500 медзакладів.

Усі послуги, які входять до пакета, безоплатні для військовозобов'язаних, які проходять ВЛК. Зокрема, коштом держави покривається:

- проведення лабораторних та інструментальних досліджень;

- направлення особи за наявності показань в інші медзаклади для проведення необхідних консультацій та обстежень, а також для надання спеціалізованої медичної допомоги (у разі потреби);
- оформлення проєктів довідок та формування медичних висновків щодо стану здоров'я особи.

Окрім того, цивільні медзаклади залучаються, аби розвантажити чинну мережу гарнізонних та госпітальних військово-лікарських комісій. Мова йде саме про проходження ВЛК захисниками після отриманих поранень, травм чи захворювань під час військової служби, або продовження лікування (надання відпустки).

Багато процесів цивільної медицини є автоматизованими, цей досвід хочуть імплементувати у військовій медицині. Наразі процес проходження ВЛК забюрократизований та потребує великої кількості різноманітних паперових довідок.

Наразі МОЗ допомагає впровадити електронний документообіг між закладами охорони здоров'я, військовими частинами та територіальними центрами соціальної підтримки. Це дозволить не лише спростити процедуру проходження ВЛК, а й скоротить час її проходження.

Також впроваджується електронна черга на ВЛК. Онлайн-запис до спеціалістів під час проходження військово-лікарських комісій уже працює у тестовому режимі в тих містах, де її проходять найбільше людей. Йдеться про Львів, Київ, Харків, Вінницю та Одесу. Далі планується перевести на електронну чергу усі комісії.

Окрім того, залучаємо медзаклади системи Міноборони до роботи з електронною системою охорони здоров'я, це надасть їм доступ до анамнезу поранених бійців, що проходять ВЛК. Ведеться робота і з забезпечення їх комп'ютерною технікою.

Українські захисники повинні проходити ВЛК у комфортних умовах. Тому наразі втілюється ряд рішень, аби проходження ВЛК у цивільних медзакладах відбувалося максимально зручно для поранених.

Зокрема, всі медзаклади, на базі яких працюватимуть ВЛК, повинні бути оснащені:

- зручними меблями;
- санітарно-гігієнічними кімнатами;
- засобами для інформування та навігації.

Ухвалено зміни до законів України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» та «Статут внутрішньої Служби Збройних Сил України», які передбачають спрощення процедури відправлення пораненого військовослужбовця на лікування та оформлення відповідних документів.

Окрім цього, врегульовано можливість розширення мережі ВЛК через залучення цивільних закладів охорони здоров'я.

Таким чином, процес удосконалення роботи ВЛК – це спільна робота численних відомств. Збройні Сили України, Міністерство оборони України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство у справах ветеранів України, Міністерство цифрової трансформації України та ГО «Принцип» працюють над тим, щоби проходження військово-лікарської комісії відбувалося швидко і зручно для наших захисників.

ВПЛИВ ОТРИМАНИХ У ДИТИНСТВІ ПСИХОТРАВМ НА ВИНИКНЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ПОРУШЕНЬ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В ЗОНІ ОПЕРАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ

*Голованова І. А.¹, Ляхова Н. О.¹, Белікова І. В.,¹
Плужнікова Т. В.¹, Краснова О. І.¹, Калатур Г. В.²*

¹Полтавський державний медичний університет, Полтава, Україна

²Комунальне підприємство "Центр первинної медико-санітарної допомоги
№2 Полтавської міської ради", Полтава, Україна

Вступ. Психотравма - це результат переживання сильного стресу або вчиненого по відношенню до людини насильства. Вона може порушити організацію психіки і привести до прикордонних або клінічних станів, неврозів, психосоматичних захворювань. Останні буває складно розпізнати